

Рис. 1. Схема форфейтингового інвестування

Література

1. Козловський С.В., Герасименко Ю.В. Моделювання інвестиційних процесів в агропромисловому комплексі України. Монографія. – Вінниця: „Глобус-Прес”, 2007. – 136 с.
2. Прямі іноземні інвестиції. Під ред. Д. Дайкера / Пер. з англ. К.: К.І.С., 2004. - 202с.

ІНВЕСТИВАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ АПК

Ковтун Л.С.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Мазур К.В.

У статті досліджено особливості інвестування у розвиток людського капіталу села, визначено перспективи і переваги інвестування в людський капітал та вплив на це різноманітних чинників.

Постановка проблеми. У розвинених країнах настання нового тисячоліття збігається з початком періоду серйозних змін, що стимулюють увагу до процесу відтворення людського капіталу.[2]

Високий рівень людського капіталу є вагомим чинником у привабленні інвестицій. Поряд з індивідуальним посиленням росту економіки, розвиток людського капіталу і інвестування посилюють одне одного через комплементарні ефекти: підвищення кваліфікаційного рівня робочої сили – прямий ефект, покращення соціальної стабільності та здоров'я нації – непрямий ефект. Людський капітал – це нове суспільне явище, яке уособлює, з одного боку, індивідуальні людські цінності та надбання, з іншого, - багатство суспільства.[3]

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню інвестування в розвиток людського капіталу у своїх дослідженнях приділяли увагу К. Маркс, І. Фішер, Т. Шульц, Г. Беккер, А. Колот, Е. Лібанова, В. Лич, О. Грішнова, Л. Антошкіна, В. Близнюк, В. Антонюк, І. Журавльова.[1]

Метою даної статті є: дослідити методологічні особливості моделей інвестування в людський капітал.

Викладення основного матеріалу. Людський капітал – це система характеристик, які визначають здатність людини до творчої праці з метою створення товару, послуг, тобто якість робочої сили індивідуума, сукупного працівника підприємства, фірми, корпорації, країни, що знаходить прояв у процесі розширеного відтворення.

Головною діючою особою в концепції людського капіталу є раціональний індивід, який прагне максимізувати власні чисті (нетто) доходи за весь період життєвого циклу, а центральними критеріями ефективності відповідно стають «цінність» і «час».

У сучасному світі триває постійна боротьба за інтелектуальний ресурс та доступ до джерел його формування. Людський капітал стає головним джерелом нагромадження національного багатства, а отже,

передумовою сукупного виробництва. Важливу роль у створенні людського капіталу відіграють витрати праці і зусиль по саморозвитку і самовдосконаленню. Світовою практикою доведено, що інвестиції в людський капітал – найефективніші. Вони дають віддачу в 5-6 разів більше, ніж вкладення в матеріальне виробництво.

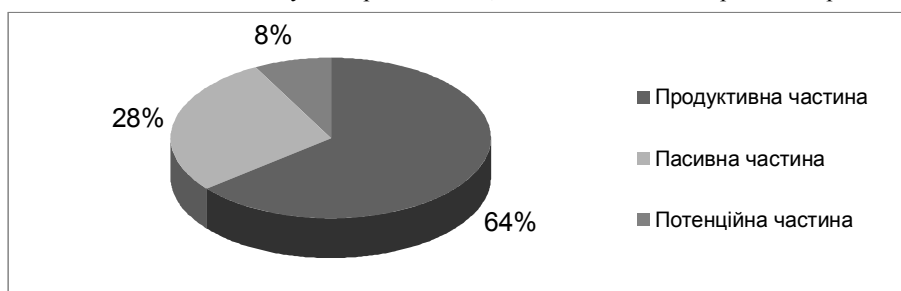

Рис 1. Структура людського капіталу села, %

При підвищенні рівня освіти працівника зростає ефективність його праці або за допомогою збільшення продуктивності праці, або за допомогою одержання знань, що роблять працівника здатним здійснювати таку трудову діяльність, результати якої є великою цінністю. Наша нація є досить освіченою, підтвердженням є дані ПРООН, де рівень грамотності молодих осіб (від 15-24) – 99,9%, населення віком від 15 і старше в 2008 році становив 99,6% від загальної кількості населення України. [2]

Сучасний стан людського капіталу села характеризується суттєвою втратою накопиченого раніше його запасу, та поступовою деградацією діючого людського капіталу, особливо в останні десять років. У 2006 році структура людського капіталу села була представлена на 62,3% продуктивною частиною, на 28,6% - пасивною частиною, на 9,1% - потенційною частиною.

У галузевому аспекті кваліфікаційний рівень продуктивного людського капіталу, задіяного у сільськогосподарському виробництві, найнижчий в країні. У 2007 році за рівнем освіти сільськогосподарська галузь займала останнє місце серед галузей економіки. Сучасний рівень заробітної плати на селі обумовлює посилення деградаційних процесів у нагромадженні індивідуального людського капіталу. Рівень заробітної плати у за даними 2008 року у сільському господарстві становить 64% від середнього по економіці. За таких обставин вона не може бути достатнім джерелом інвестування в людський капітал, в його нагромадження і якісне оновлення. Структура доходів населення України у 2008 році наведена на рис 2.

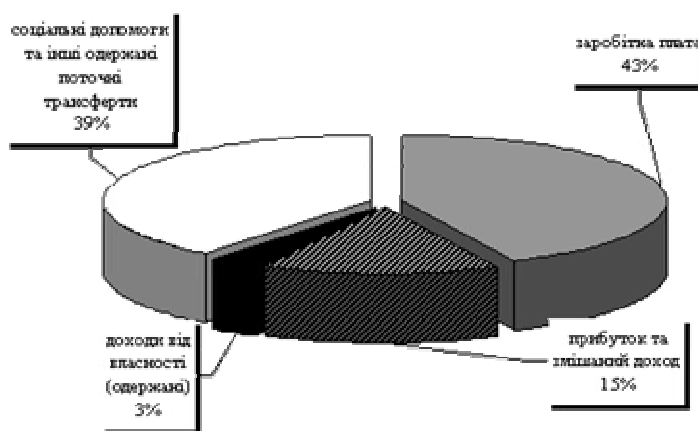

Рис. 2. Структура доходів населення України у 2008 р.

Середньомісячна заробітня плата за видами економічної діяльності у 2008 році наведена на рис 3.

Процентна ставка в економіці є ще одним ключовим фактором впливу на масштаби інвестування в людський капітал. Проведення політики високих процентних ставок стримує інвестування людського капіталу села. Економічна політика держави щодо якісного оновлення, нагромадження та формування людського капіталу повинна стати окремим, самостійним напрямком регулятивної функції уряду. [3]

Проблемою є те, що в Україні допоки не існує, ані ефективної методики вимірювання людського капіталу в цілому, ані комплексу заходів щодо його розвитку, зберігання і ефективне використання на підприємствах. Недостатність вкладень в людський капітал стримує можливість створення нових робочих місць поза сільськогосподарським підприємством і сприяє застійному безробіттю на селі.

Проблематичнішим залишається питання стосовно мотивації роботодавців, керівників підприємств щодо доцільності інвестування в людський капітал. Ситуація зміниться на краще тоді, коли роботодавці переконуються у зіставленості економічних показників «витрати-вигоди».

Підприємства, що інвестують в людський капітал, тим самим забезпечують свою конкурентоспроможність, бо отримують додаткові вигоди:

- підвищення кваліфікації збільшує граничний продукт праці;
- навчання може спричинити зростання доходів від фізичного капіталу внаслідок ефективнішого його використання;
- зменшується плинність кадрів унаслідок накопичення специфічного людського капіталу;
- унаслідок обміну кваліфікацією зростає база людського капіталу.[1]

Рис.3. Середньомісячна заробітна плата за видами економічної діяльності у 2008 р., грн.

Висновки. На даному етапі інвестування в людський капітал на є недостатнім. На це впливає низка чинників, зокрема це мала зайнятість, недостатня зарплата та висока процентна ставка. Людський капітал – це визначальний капітал, який викликає до життя всі інші капітали, формує їх, забезпечує їх ефективне функціонування та соціально-економічну результативність. Людський капітал – це джерело економічного зростання, не менш важливе, ніж капіталовкладення в матеріально-речові фактори виробництва та землю. Якщо українське не зуміє усвідомлено та цілеспрямовано вкладати інвестиції в розвиток людини, воно, безперечно буде відставати в економічному розвитку від інших.

Література

1. Бородіна О.М. Людський капітал як основний стратегічний ресурс с розвитку аграрної сфери//Економіка АПК. – 2003 - №7- С.103 – 107.
2. Ушенко Н.В. Особливості інвестування в розвиток людського капіталу//Формування ринкових відносин в Україні. – 2008 - №7 – С.65-70.
3. Харламова Г.О. Вплив іноземного інвестування на розвиток людського капіталу//Актуальні проблеми економіки, 2008 - №2 - С.172-182.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РИНКУ УКРАЇНСЬКОГО МЕДУ

Козак Ю.О.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Мазур К.В.

У статті я досліджую проблеми виробництва продукції бджільництва в Україні і його розвиток, а також прогноз збільшення виробництва меду в наступні роки.

Постановка проблеми. Важливим економічним показником галузі є виробництво додаткових продуктів бджільництва - прополісу, квіткового пилку, маточного молочка, трутневого гомогенату, бджолоїної отрути, які є основою виготовлення низки цінних лікувальних препаратів та продуктів харчування. На жаль, виробництво цих продуктів щорічно зменшується через відсутність їх збуту. Збільшення медової продукції потребує і відповідного експорту його. В Україні ринок організованого збуту продукції бджільництва не діє. В силу цих обставин пасічники мало зацікавлені у збільшенні обсягів. Потенційні можливості цих напрямів